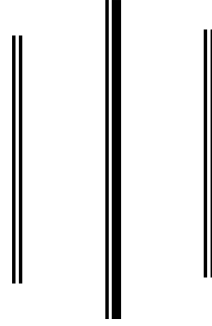
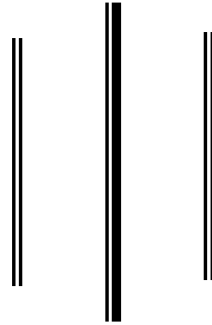


लघुवित्त वित्तीय संस्थाहरुको गैर-स्थलगत
सुपरिवेक्षण प्रतिवेदन



आर्थिक वर्ष २०८०/८१
चौथो त्रयमास - २०८१ असार



नेपाल राष्ट्र बैंक
लघुवित्त संस्था सुपरिवेक्षण विभाग
बालुवाटार, काठमाडौं

बिषय-सूची

खण्ड (१)

१. परिचय उद्देश्य तथा संख्यात्मक विवरण

१.१ परिचय

१.२ उद्देश्य

१.३ प्रमुख संख्यात्मक विवरण

खण्ड (२)

२. लघुवित्त वित्तीय संस्थाहरुको अर्द्धवार्षिक स्थिति

खण्ड (३)

३. निर्देशन पालना स्थिति

अनुसूचीहरु

क) **Key Financial Indicators**

ख) **Sources and Uses**

ग) **Progress Report**

खण्ड (१) परिचय तथा उद्देश्य

१.१. परिचय

२०८० असार मसान्तमा ५७ वटा “घ” वर्गका लघुवित्त वित्तीय संस्थाहरु संचालनमा रहेकोमा सबैको लघुवित्त वित्तीय संस्था लि. र साधना लघुवित्त वित्तीय संस्था लि., जाल्पा लघुवित्त वित्तीय संस्था लि. र किसान लघुवित्त वित्तीय संस्था लि. मर्जरमा गएको तथा मनकामना स्मार्ट लघुवित्त वित्तीय संस्था लि. लाई समता घरेलु लघुवित्त वित्तीय संस्था लि. ले प्राप्त गरेपश्चात् यस बैंकको सुपरिवेक्षकीय दायराभित्र २०८१ असार मसान्तसम्म ५२ वटा लघुवित्त वित्तीय संस्थाहरु संचालनमा रहेका छन् । उक्त लघुवित्त वित्तीय संस्थाहरुले यस विभागमा पेश गरेको आर्थिक वर्ष २०८०/८१ को चौथो त्रयमाससम्मको अपरिष्कृत वित्तीय विवरणको आधारमा नेपाल राष्ट्र बैंक निरीक्षण तथा सुपरिवेक्षण विनियमावली २०७४ को परिच्छेद ५ बमोजिम गैर-स्थलगत सुपरिवेक्षण (Off-site Supervision) गरी समग्र वित्तीय स्थितिको विश्लेषण तथा निर्देशन पालनाको अवस्था सहितको प्रतिवेदन प्रस्तुत गरिएको छ ।

१.२. उद्देश्य

- (क) यस बैंकबाट वित्तीय कारोवार गर्न इजाजतपत्रप्राप्त “घ” वर्गका लघुवित्त वित्तीय संस्थाहरुको समग्र वित्तीय अवस्थाको विश्लेषण एवम् मूल्याङ्कन गर्ने ।
- (ख) गैर-स्थलगत सुपरिवेक्षणबाट प्राप्त पूर्वसावधानी संकेत (Early Warning Signals) को आधारमा स्थलगत निरीक्षणको लागि आवश्यक सूचना प्राप्त गर्ने ।
- (ग) लघुवित्त वित्तीय संस्थाहरुबाट प्राप्त वित्तीय विवरण एवम् अन्य कागजातहरुको अध्ययनको आधारमा प्रचलित नियम कानून तथा निर्देशनहरुको पालना भए/नभएको यकिन गर्ने ।

१.३. सीमा

- (क) यो प्रतिवेदन २०८१ असार मसान्तमा संचालनमा रहेका लघुवित्त वित्तीय संस्थाहरुबाट प्राप्त अपरिष्कृत वित्तीय विवरणहरुको आधारमा तयार गरिएको छ ।
- (ख) अनुपालनाको सन्दर्भमा यस बैंकबाट इजाजतपत्रप्राप्त “घ” वर्गका लघुवित्त वित्तीय संस्थाहरुलाई जारी गरिएको निर्देशन, २०७९ मा भएको व्यवस्थाको अनुपालना स्थितिलाई उल्लेख गरिएको छ ।

खण्ड (२)
लघुवित्त वित्तीय संस्थाहरुको त्रैमासिक स्थिति

२.१ पहुँच

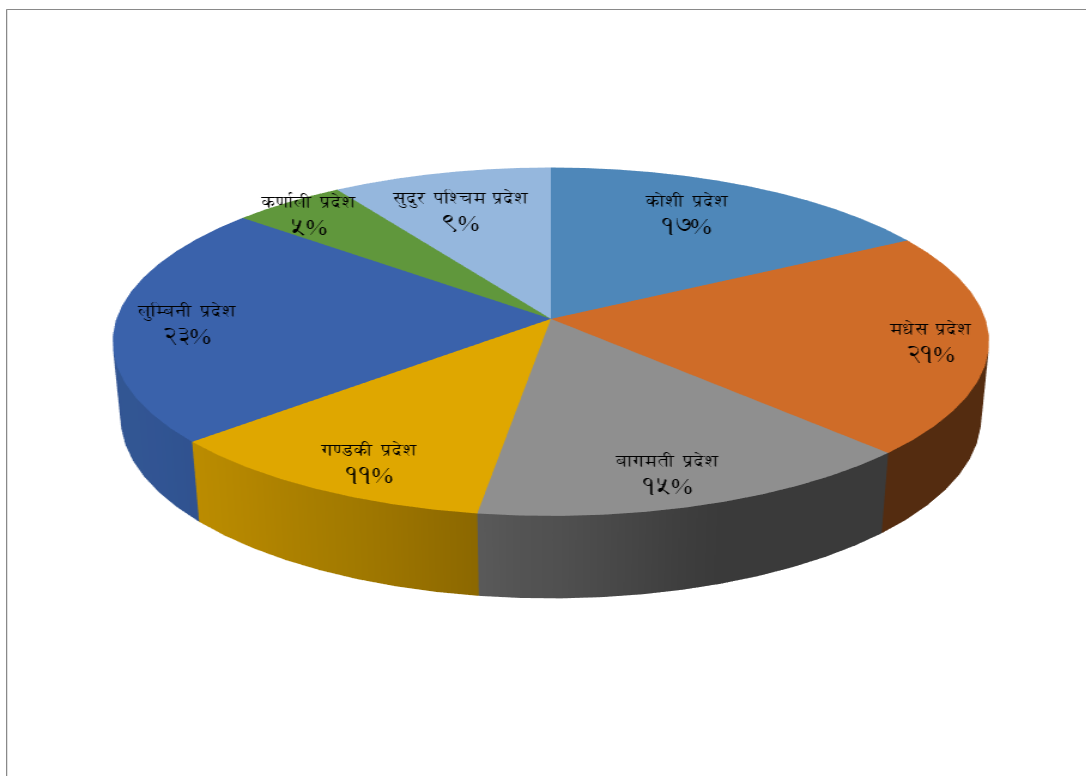
लघुवित्त वित्तीय संस्थाहरुको संख्या मर्जर तथा प्राप्तीका कारण घट्दो क्रममा रहेको देखिन्छ । २०८० असार मसान्तसम्ममा ५७ वटा लघुवित्त वित्तीय संस्थाहरु संचालनमा रहेकोमा २०८१ असार मसान्तसम्ममा ५२ वटा कायम भएको छ । सोमध्ये ३ वटा थोक कर्जा प्रदायक संस्था रहेका छन् भने बाँकी ४९ वटा खुद्रा कर्जा प्रवाह गर्ने लघुवित्त संस्थाहरु रहेका छन् । लघुवित्त वित्तीय संस्थाहरुको शाखा संख्या २०८० असारको तुलनामा २०८१ असार मसान्तमा १.२० प्रतिशतले घट्न गई ५ हजार १२ पुगेको छ । सो अवधिमा लघुवित्त वित्तीय संस्थाहरुमा आवद्ध समूह संख्या १.८ प्रतिशतले वृद्धि भई १४ लाख १६ हजार पुगेको छ भने सदस्य संख्या तथा ऋणी संख्यामा क्रमश ०.३४ प्रतिशत र १०.७५ प्रतिशतले ह्रास भई ५९ लाख ९५ हजार र २६ लाख ६४ हजार पुगेको छ ।

तालिका २.१: लघुवित्त वित्तीय संस्थाहरुको पहुँच स्थिति

| विवरण | २०७९ असार (१) | २०८० असार (२) | २०८१ असार (३) | प्रतिशत परिवर्तन | |
|--------------------------------|---------------------|---------------------|---------------------|-------------------|-------------------|
| | | | | (२-१)/(१) *१०० | (३-२)/(२) *१०० |
| कुल संस्था संख्या | ६५ | ५७ | ५२ | | |
| राष्ट्रिय स्तरका संस्था* | ४६ | ४२ | ३९ | | |
| क्षेत्रीय/जिल्ला स्तरका संस्था | ६ | ४ | ४ | | |
| प्रादेशिकस्तरका संस्था | १३ | ११ | ९ | | |
| कुल शाखा संख्या | ५,०६२ | ५,०७३ | ५,०१२ | ०.२२ | -१.२० |
| कार्य क्षेत्र रहेको जिल्ला | ७७ | ७७ | ७७ | ०.०० | ०.०० |
| कुल केन्द्र संख्या (हजारमा) | ४२९ | ४४६ | ४५९ | ३.९४ | ३.०६ |
| कुल समूह संख्या (हजारमा) | १,३५२ | १,३९१ | १,४१६ | २.८८ | १.८० |
| कुल सदस्य संख्या (हजारमा) | ५,८६० | ६,०१६ | ५,९९५ | २.६७ | -०.३४ |
| कुल ऋणी संख्या (हजारमा) | ३,३०३ | २,९८४ | २,६६४ | -९.६५ | -१०.७५ |
| कुल कर्मचारी संख्या | २३,३०३ | २२,४९३ | २१,७२७ | -३.४८ | -३.४१ |

*उपरोक्त राष्ट्रियस्तरका संस्थाहरुमध्ये थोक कर्जा प्रदायक संस्थाहरुको संख्या ३ रहेको छ ।

चार्ट २.१: प्रदेशगत रूपमा लघुवित्त वित्तीय संस्थाको शाखा उपस्थिति (प्रतिशतमा)



प्रदेशगत रूपमा लघुवित्त वित्तीय संस्थाको शाखाहरू लुम्बिनी प्रदेशमा सबैभन्दा बढी रहेको देखिन्छ । २०८१ असार मसान्तमा उक्त प्रदेशमा लघुवित्त वित्तीय संस्थाका कुल शाखा संख्याको २३ प्रतिशत (११२४ शाखाहरू) रहेका छन् । पहुँचका हिसावले कर्णाली प्रदेशमा लघुवित्त संस्थाको उपस्थिति न्यून रहेको देखिन्छ । उक्त प्रदेशमा कुल शाखा संख्याको ५ प्रतिशत (२३९ शाखाहरू) मात्रै शाखाहरू संचालनमा रहेका छन् ।

२.२ पुँजीकोष

लघुवित्त वित्तीय संस्थाहरूको पुँजीकोषको स्थिति समग्रमा सन्तोषजनक रहेको छ । यस बैंकबाट इजाजतपत्रप्राप्त “घ” वर्गका लघुवित्त वित्तीय संस्थाहरूलाई जारी गरिएको एकीकृत निर्देशन, २०७९ को निर्देशन नं. १ अनुसार लघुवित्त वित्तीय संस्थाहरूले आफ्नो जोखिम भारित सम्पत्तिको आधारमा न्यूनतम प्राथमिक पुँजी र पुँजीकोष क्रमशः ४ प्रतिशत र ८ प्रतिशत कायम गर्नु पर्ने वैधानिक प्रावधान रहेको छ । २०८१ असार मसान्तमा समग्रमा लघुवित्त वित्तीय संस्थाहरूको जोखिम भारित सम्पत्तिको अनुपातमा प्राथमिक पुँजी र पुँजीकोष क्रमशः ११.२० प्रतिशत र १२.४७ प्रतिशत रहेको छ । समीक्षा अवधिमा लघुवित्त वित्तीय संस्थाहरूको चुक्ता पुँजी २०८० असार मसान्तको तुलनामा ४.२१ प्रतिशतले बढेको छ भने जोखिम भारित सम्पत्ति ९.७६ प्रतिशतले बढेको देखिन्छ । अघिल्लो आर्थिक वर्षको सोही अवधिमा लघुवित्त वित्तीय संस्थाहरूको चुक्ता पुँजी १४.२७ प्रतिशत बढेको थियो भने जोखिम भारित सम्पत्ति २.१९ प्रतिशतले घटेको थियो ।

तालिका २.२: पुँजीकोष सम्बन्धी विवरण

(रु. करोडमा)

| विवरण | २०७९ असार (१) | २०८० असार (२) | २०८१ असार (३) | प्रतिशत परिवर्तन | |
|---|---------------------|---------------------|---------------------|-------------------|-------------------|
| | | | | (२-१)/(१) *१०० | (३-२)/(२) *१०० |
| चुक्ता पुँजी | ३,००९.३१ | ३,४३८.८० | ३,५८३.५१ | १४.२७ | ४.२१ |
| प्राथमिक पुँजी | ५,६६९.११ | ५,५९७.८१ | ५,७४०.७७ | (१.२६) | २.५५ |
| पुँजी कोष | ६,२०८.०३ | ६,२२५.०० | ६,३९०.६८ | ०.२७ | २.६६ |
| जोखिम भारित सम्पत्ति | ४७,७४२.५६ | ४६,६९५.२८ | ५१,२५४.२० | (२.१९) | ९.७६ |
| प्राथमिक पुँजी /जोखिम भारित सम्पत्ति अनुपात (प्रतिशत) | ११.८७ | ११.९९ | ११.२० | | |
| पुँजी कोष/जोखिम भारित सम्पत्ति अनुपात (प्रतिशत) | १३.०० | १३.३३ | १२.४७ | | |

२.३ वित्तीय स्रोत संकलन

थोक कर्जा प्रदायक लघुवित्त वित्तीय संस्थाहरूले परिचालन गरेको सापटी रकममा ह्रास आएको छ । यस्ता लघुवित्त वित्तीय संस्थाहरूको प्रमुख वित्तीय स्रोत पुँजी र सापटी रहेको छ । २०८१ असार मसान्तसम्ममा थोक लघुवित्त वित्तीय संस्थाहरूले ४६ अर्ब ७५ करोड कुल वित्तीय स्रोत संकलन गरेका छन् जुन २०८० असार मसान्तको तुलनामा ११.३६ प्रतिशतले कम रहेको देखिन्छ । आर्थिक वर्ष २०७९/८० मा वित्तीय स्रोत संकलनमा ११.३५ प्रतिशतले वृद्धि भएको थियो । लघुवित्त वित्तीय संस्थाहरूले प्राथमिक पुँजीको बढीमा ३० गुणासम्म वित्तीय स्रोत परिचालन गर्नसक्ने व्यवस्था रहेको छ । २०८१ असार मसान्तसम्ममा वित्तीय स्रोत संकलन अघिल्लो त्रयमासको प्राथमिक पुँजीको ४.५७ गुणा रहेको छ ।

तालिका २.३ : वित्तीय स्रोत संकलन सम्बन्धी विवरण (थोक कर्जा प्रदायक)

(रु. करोडमा)

| विवरण | २०७९ असार (१) | २०८० असार (२) | २०८१ असार (३) | प्रतिशत परिवर्तन | |
|--|---------------------|---------------------|---------------------|-------------------|-------------------|
| | | | | (२-१)/(१) *१०० | (३-२)/(२) *१०० |
| (क) बचत | - | १८५.५६ | २८३.८९ | - | ५२.९९ |
| (ख) सापटी | ४,७३६.८४ | ५,०८९.०७ | ४,३९१.५० | ७.४४ | (१३.७१) |
| कुल वित्तीय स्रोत संकलन | ४,७३६.८४ | ५,२७४.६२ | ४,६७५.३९ | ११.३५ | (११.३६) |
| प्राथमिक पुँजी (अघिल्लो त्रयमास) | ८४७.५७ | ९६४.८३ | १०२२.५० | | |
| वित्तीय स्रोत संकलन/प्राथमिक पुँजी अनुपात (गुणा) | ५.५९ | ५.४७ | ४.५७ | | |

खुद्रा कर्जा प्रदायक लघुवित्त वित्तीय संस्थाहरुको बचत संकलन तथा सापटी रकममा वृद्धि भएको छ । २०८१ असार मसान्तसम्ममा लघुवित्त वित्तीय संस्थाहरुले बचत संकलन रु. १ खर्ब ७३ अर्ब ८२ करोड र सापटी रु. १ खर्ब ८६ अर्ब ८३ करोड गरी जम्मा रु. ३ खर्ब ६० अर्ब ६५ करोड वित्तीय स्रोत संकलन गरेका छन् । अधिल्लो आर्थिक वर्ष २०७९/८० मा बचत संकलन ३.९१ प्रतिशतले बढेको र सापटी रकम १२.२८ प्रतिशतले घटेकोमा यस आर्थिक वर्षमा बचत संकलन तथा सापटी रकम क्रमशः ५.२० प्रतिशत र १४.३८ प्रतिशतले बढेको छ । वित्तीय बजारमा बैंकहरुबाट प्राप्त हुने सापटीमा आएको वृद्धिका कारण अधिल्लो आर्थिक वर्षको तुलनामा यस आर्थिक वर्षमा कुल वित्तीय स्रोत संकलनमा बढोत्तरी आएको छ । २०८० असार मसान्तमा खुद्रा कर्जा प्रदायक लघुवित्त वित्तीय संस्थाहरुको प्राथमिक पुँजीको ७.२१ गुणा मात्रै वित्तीय स्रोत संकलन भएकोमा २०८१ असार मसान्तमा भने प्राथमिक पुँजीको ८.४० गुणा वित्तीय स्रोत संकलन भएको छ ।

तालिका २.४: वित्तीय स्रोत संकलन सम्बन्धी विवरण (खुद्रा कर्जा प्रदायक)

(रु. करोडमा)

| विवरण | २०७९ असार (१) | २०८० असार (२) | २०८१ असार (३) | प्रतिशत परिवर्तन | |
|--|---------------------|---------------------|---------------------|-------------------|-------------------|
| | | | | (२-१)/(१) *१०० | (३-२)/(२) *१०० |
| (क) बचत | १५,९०२.२८ | १६,५२३.७१ | १७,३८२.१९ | ३.९१ | ५.२० |
| (ख) सापटी | १८,६२१.३२ | १६,३३४.७४ | १८,६८३.१० | (१२.२८) | १४.३८ |
| कुल वित्तीय स्रोत संकलन | ३४,५२३.५९ | ३२,८५८.४५ | ३६,०६५.२९ | (४.८२) | ९.७६ |
| प्राथमिक पुँजी (अधिल्लो त्रयमास) | ४,५५८.८० | ४,५५८.०९ | ४,२९१.१५ | | |
| वित्तीय स्रोत संकलन/प्राथमिक पुँजी अनुपात (गुणा) | ७.५७ | ७.२१ | ८.४० | | |

२.४ कर्जा तथा सापटी

२०८१ असार मसान्तसम्ममा थोक कर्जा प्रदायक लघुवित्त वित्तीय संस्थाहरुको कुल कर्जा तथा सापटी रकममा ह्रास आएको छ भने र निष्क्रिय कर्जा अनुपातमा उल्लेखनीय वृद्धि भएको छ । थोक कर्जा प्रदायक लघुवित्त वित्तीय संस्थाहरुले प्रवाह गरेको कुल कर्जा तथा सापट रकम २०८० असारको तुलनामा १०.७० प्रतिशतले कम भई २०८१ असार मसान्तमा रु. ५३ अर्ब ८५ करोड पुगेको छ । समीक्षा अवधिमा कुल कर्जा तथा सापटीमध्ये निष्क्रिय कर्जा रु. १ अर्ब २४ करोड अर्थात् २.३० प्रतिशत मात्र रहेको छ । २०८० असार मसान्तमा निष्क्रिय कर्जाको अनुपात ०.७१ प्रतिशत रहेको थियो भने २०७९ असार मसान्तमा यस्तो अनुपात ०.४१ प्रतिशत मात्र रहेको थियो । आर्थिक वर्ष २०८०/८१ मा सक्रिय कर्जा १२.१३ प्रतिशतले घटेको छ भने निष्क्रिय कर्जा १९०.३५ प्रतिशतले बढेको छ । आर्थिक वर्ष २०७९/८० मा सक्रिय कर्जा ३.७७ प्रतिशतले बढेको थियो भने निष्क्रिय कर्जा समेत ८०.९८ प्रतिशतले बढेको थियो । थोक कर्जा प्रदायक संस्थाहरुले २०८१ असार मसान्तसम्ममा ४७ करोड बराबरको कर्जा पुनरतालिकिकरण गरेका छन् ।

तालिका २.५: कर्जा तथा सापटको वर्गीकरण (थोक कर्जा)

(रु. करोडमा)

| कर्जा विवरण | २०७९ असार (१) | २०८० असार (२) | २०८१ असार (३) | प्रतिशत परिवर्तन | |
|------------------------|---------------------|---------------------|---------------------|-------------------|-------------------|
| | | | | (२-१)/(१) *१०० | (३-२)/(२) *१०० |
| सक्रिय कर्जा | ५,७७०.३८ | ५,९८८.१९ | ५,२६१.६६ | ३.७७ | (१२.१३) |
| निष्क्रिय कर्जा | २३.५४ | ४२.६० | १२३.७० | ८०.९८ | १९०.३५ |
| कुल कर्जा तथा सापट | ५,७९३.९२ | ६,०३०.७९ | ५,३८५.३६ | ४.०९ | (१०.७०) |
| निष्क्रिय कर्जा अनुपात | ०.४१ | ०.७१ | २.३० | | |

२०८० असार मसान्तसम्ममा खुद्रा कर्जा प्रदायक लघुवित्त वित्तीय संस्थाहरुको कुल कर्जा तथा सापट तथा निष्क्रिय कर्जा रकम दुवैमा वृद्धि भएको छ । खुद्रा कर्जा प्रदायक लघुवित्त वित्तीय संस्थाहरुले प्रवाह गरेको कुल कर्जा तथा सापट रकम २०८० असारको तुलनामा ८.०८ प्रतिशतले बढेर २०८१ असार मसान्तमा रु. ४ खर्ब १ अर्ब ९८ करोड पुगेको देखिन्छ । यसैगरी २०८१ असार मसान्तमा निष्क्रिय कर्जा रु.२४ अर्ब ८२ करोड अर्थात् ६.१७ प्रतिशत रहेको छ । २०८० असार मसान्तमा निष्क्रिय कर्जाको अनुपात ५.५२ प्रतिशत रहेको थियो भने २०७९ असार मसान्तमा यस्तो अनुपात २.५६ प्रतिशत रहेको थियो । समीक्षा अवधिमा सक्रिय कर्जा तथा निष्क्रिय कर्जा त्रमशः ७.३३ प्रतिशत तथा २०.९७ प्रतिशतले बढेको छ । गत आर्थिक वर्षको सोही अवधिमा सक्रिय कर्जा ७.९४ प्रतिशतले घटेको थियो भने निष्क्रिय कर्जा १०४.३३ प्रतिशतले बढेको थियो । खुद्रा कर्जा प्रदायक संस्थाहरुले २०८१ असार मसान्तसम्ममा ४३ अर्ब २१ करोड बराबरको कर्जा पुनरतालिकीकरण गरेका छन् ।

तालिका २.६: कर्जा तथा सापटको वर्गीकरण (खुद्रा कर्जा)

(रु. करोडमा)

| कर्जा विवरण | २०७९ असार (१) | २०८० असार (२) | २०८१ असार (३) | प्रतिशत परिवर्तन | |
|------------------------|---------------------|---------------------|---------------------|-------------------|-------------------|
| | | | | (२-१)/(१) *१०० | (३-२)/(२) *१०० |
| सक्रिय कर्जा | ३८,१७०.४६ | ३५,१४१.१० | ३७,७१६.२३ | (७.९४) | ७.३३ |
| निष्क्रिय कर्जा | १,००४.२० | २,०५१.८५ | २,४८२.१२ | १०४.३३ | २०.९७ |
| कुल कर्जा तथा सापट | ३९१७४.६६ | ३७१९२.९५ | ४०१९८.३४ | (५.०६) | ८.०८ |
| निष्क्रिय कर्जा अनुपात | २.५६ | ५.५२ | ६.१७ | | |

२०८१ असार मसान्तसम्ममा क्षेत्रगत कर्जा प्रवाहतर्फ लघुवित्त वित्तीय संस्थाहरुबाट कृषि क्षेत्रतर्फ कर्जा प्रवाहको हिस्सा बढेको छ । लघुवित्त वित्तीय संस्थाहरुले २०८१ असार मसान्तमा प्रवाह गरेको कुल कर्जाको ५०.३१ प्रतिशत कृषि क्षेत्रमा प्रवाह भएको देखिन्छ । २०८० असार मसान्तमा कृषि क्षेत्रमा ४८.३२ प्रतिशत कर्जा प्रवाह भएको थियो । आर्थिक वर्ष २०८०/८१ को चौथो त्रयमाससम्ममा लघुवित्त वित्तीय संस्थाहरुले प्रवाह गरेको कुल कर्जा मध्ये सेवा व्यवसाय क्षेत्रमा २४.४८ प्रतिशत तथा घरेलु तथा लघु उद्योग क्षेत्रमा ४.३२ प्रतिशत कर्जा प्रवाह भएको देखिन्छ ।

तालिका २.७: कर्जा तथा सापटको क्षेत्रगत वर्गीकरण

| कर्जा विवरण | २०८० असार (रु. करोडमा) | २०७८० असार (प्रतिशत) | २०८१ असार (रु. करोडमा) | २०८१ असार (प्रतिशत) |
|----------------------|--------------------------------|------------------------------|--------------------------------|-----------------------------|
| कृषि | २०,८८७.६३ | ४८.३२ | २२,७०४.३२ | ५०.३१ |
| सेवा व्यवसाय | ११,५४९.०५ | २६.७२ | ११,०४८.३४ | २४.४८ |
| थोक कर्जा | ६,०३०.७९ | १३.९५ | ५,३८५.३६ | ११.९३ |
| घरेलु तथा लघु उद्योग | १,२६४.१६ | २.९२ | १,९१०.०३ | ४.२३ |
| अन्य | ३,४९२.११ | ८.०८ | ४,०८३.०० | ९.०५ |
| जम्मा | ४३,२२३.७४ | १००.०० | ४५,१३१.०५ | १००.०० |

२०८१ असार मसान्तसम्ममा थोक कर्जा प्रदायक लघुवित्त वित्तीय संस्थाहरूको कुल कर्जा नोक्सानी व्यवस्था र निष्क्रिय कर्जामा नोक्सानी व्यवस्था उल्लेख्य बढेको छ । २०८१ असार मसान्तमा त्यस्ता लघुवित्त वित्तीय संस्थाहरूको कुल कर्जा नोक्सानी व्यवस्था २०८० असार मसान्तको तुलनामा २६.९७ प्रतिशतले बढेर रु. १ अर्ब ९८ करोड पुगेको छ । जसमध्ये, निष्क्रिय कर्जामा गरिएको नोक्सानी व्यवस्था २०८० असार मसान्तको तुलनामा १३३.८३ प्रतिशतले वृद्धि भई रु. ९९ करोड पुगेको छ । अघिल्लो आर्थिक वर्षमा कुल कर्जा नोक्सानी व्यवस्था रकम ४३.४७ प्रतिशतले बढेको थियो भने निष्क्रिय कर्जामा गरिएको नोक्सानी व्यवस्था रकम ११५.४५ प्रतिशतले बढेको थियो ।

तालिका २.८: कर्जा नोक्सानी व्यवस्था (थोक कर्जा प्रदायक)

(रु. करोडमा)

| कर्जा विवरण | २०७९ असार (१) | २०८० असार (२) | २०८१ असार (३) | प्रतिशत परिवर्तन | |
|---|---------------------|---------------------|---------------------|-------------------|-------------------|
| | | | | (२-१)/(१) *१०० | (३-२)/(२) *१०० |
| सक्रिय कर्जामा नोक्सानी व्यवस्था | ८९.३३ | ११४.०४ | ९९.६३ | २७.६५ | (१२.६३) |
| निष्क्रिय कर्जामा नोक्सानी व्यवस्था | १९.६२ | ४२.२७ | ९८.८४ | ११५.४५ | १३३.८३ |
| कुल कर्जा नोक्सानी व्यवस्था | १०८.९५ | १५६.३१ | १९८.४८ | ४३.४७ | २६.९७ |
| कुल कर्जामा कुल कर्जा नोक्सानी व्यवस्था (अनुपात) | १.८८ | २.५९ | ३.६९ | | |

२०८१ असार मसान्तसम्ममा खुद्रा कर्जा प्रदायक लघुवित्त वित्तीय संस्थाहरूको कुल कर्जा नोक्सानी व्यवस्था र निष्क्रिय कर्जामा गरिएको नोक्सानी व्यवस्थामा वृद्धि भएको छ । २०८१ असार मसान्तमा त्यस्ता लघुवित्त वित्तीय संस्थाहरूको कुल कर्जा नोक्सानी व्यवस्था २०८० असार मसान्तको तुलनामा १८.०२ प्रतिशतले बढेर रु. १९ अर्ब ९९ करोड पुगेको छ । जसमध्ये निष्क्रिय कर्जामा गरिएको नोक्सानी व्यवस्था २०८० असार मसान्तको तुलनामा २४.९७ प्रतिशतले वृद्धि भई रु. १३ अर्ब ३३ करोड रहेको छ । अघिल्लो आर्थिक वर्षमा कुल कर्जा नोक्सानी व्यवस्था रकम ५९.५२ प्रतिशतले बढेको थियो भने निष्क्रिय कर्जामा गरिएको नोक्सानी व्यवस्था रकम १०४.६३ प्रतिशतले बढेको थियो ।

तालिका २.९: कर्जा नोक्सानी व्यवस्था (खुद्रा कर्जा प्रदायक)

(रु. करोडमा)

| कर्जा विवरण | २०७९ असार (१) | २०८० असार (२) | २०८१ असार (३) | प्रतिशत परिवर्तन | |
|---|---------------------|---------------------|---------------------|-------------------|-------------------|
| | | | | (२-१)/(१) *१०० | (३-२)/(२) *१०० |
| सक्रिय कर्जामा नोक्सानी व्यवस्था | ५४०.६८ | ६२७.४२ | ६६६.३० | १६.०४ | ६.२० |
| निष्क्रिय कर्जामा नोक्सानी व्यवस्था | ५२१.१६ | १०६६.४५ | १३३२.८० | १०४.६३ | २४.९७ |
| कुल कर्जा नोक्सानी व्यवस्था | १०६१.८३ | १६९३.८८ | १९९९.११ | ५९.५२ | १८.०२ |
| कुल कर्जामा कुल कर्जा नोक्सानी व्यवस्था (अनुपात) | २.७१ | ४.५५ | ४.९७ | | |

२०८१ असार मसान्तमा खुद्रा कर्जा प्रदायक लघुवित्त वित्तीय संस्थाहरूले प्रवाह गरेको धितो कर्जाको अंश घटेको छ भने लघु व्यवसाय कर्जाको अंश बढेको छ । २०८१ असार मसान्तमा खुद्रा कर्जा प्रदायक लघुवित्त वित्तीय संस्थाहरूको धितो कर्जासँग कुल कर्जा तथा सापटको अनुपात १८.९९ प्रतिशत रहेको छ । यस्तो अनुपात २०८० असार मसान्तमा २०.४८ प्रतिशत र २०७९ असार मसान्तमा १८.२० प्रतिशत रहेको थियो । लघु व्यवसाय कर्जाको अंश २०८० असारमा ७२.०७ प्रतिशत रहेकोमा २०८१ असारमा ७१.६६ प्रतिशत पुगेको छ ।

तालिका २.१०: धितो कर्जा कुल कर्जा अनुपात (खुद्रा कर्जा प्रदायक)

(रु. करोडमा)

| विवरण | २०७९ असार (१) | २०८० असार (२) | २०८१ असार (३) | प्रतिशत परिवर्तन | |
|---|---------------------|---------------------|---------------------|-------------------|-------------------|
| | | | | (२-१)/(१) *१०० | (३-२)/(२) *१०० |
| धितो कर्जा | ७,१२९.९९ | ७,६१५.२७ | ७,६३५.५७ | ६.८१ | ०.२७ |
| लघु व्यवसाय कर्जा | २९,३३१.८२ | २६,८०६.४९ | २८,८०७.५० | (८.६१) | ७.४६ |
| अन्य कर्जा | २,७१२.८५ | २,७७१.१९ | ३,७५५.२७ | २.१५ | ३५.५१ |
| कुल कर्जा तथा सापट प्रदान | ३९,१७४.६६ | ३७,१९२.९५ | ४०,१९८.३४ | (५.०६) | ८.०८ |
| धितो कर्जा/कुल कर्जा तथा सापट (प्रतिशत) | १८.२० | २०.४८ | १८.९९ | | |
| लघु व्यवसाय कर्जा/ कुल कर्जा तथा सापट (प्रतिशत) | ७४.८७ | ७२.०७ | ७१.६६ | | |
| अन्य कर्जा/कुल कर्जा तथा सापट(प्रतिशत) | ६.९३ | ७.४५ | ९.३४ | | |

२.५ लगानी

लघुवित्त वित्तीय संस्थाहरूको लगानीमा वृद्धि भएको छ । २०८१ असार मसान्तमा लघुवित्त वित्तीय संस्थाहरूको कुल लगानी रु. १० अर्ब १९ करोड पुगेको छ जुन २०८० असार मसान्तको तुलनामा ९.०८ प्रतिशतले बढी हो । अघिल्लो आर्थिक वर्षमा कुल लगानी ५३.२७ प्रतिशतले बढेको थियो । लघुवित्त वित्तीय संस्थाहरूले मुद्धती निक्षेपमा २०८१ असारसम्म रु. ८ अर्ब २४ करोड लगानी गरेका छन् जुन रकम २०८० असार मसान्तको

तुलनामा १३.०९ प्रतिशतले बढी हो । अघिल्लो आर्थिक वर्षमा मुद्धती निक्षेपमा राखेको रकम ६३.६३ प्रतिशतले बढेको थियो । लघुवित्त वित्तीय संस्थाहरूले समीक्षा अवधिमा सरकारी सुरक्षणपत्र र शेयर/डिभेन्चरमा गरेको लगानी घटेको देखिन्छ ।

तालिका २.११: लगानी विवरण

(रु. करोडमा)

| विवरण | २०७९ असार (१) | २०८० असार (२) | २०८१ असार (३) | प्रतिशत परिवर्तन | |
|--------------------|---------------------|---------------------|---------------------|-------------------|-------------------|
| | | | | (२-१)/(१) *१०० | (३-२)/(२) *१०० |
| मुद्धती निक्षेप | ४४५.१९ | ७२८.४८ | ८२३.८१ | ६३.६३ | १३.०९ |
| सरकारी सुरक्षणपत्र | ७५.९६ | १०५.९४ | ९६.९० | ३९.४७ | (८.५३) |
| शेयर तथा डिभेन्चर | ९.३५ | १०.११ | ९.२९ | ८.०९ | (८.०७) |
| अन्य लगानी | ७९.०५ | ८९.७१ | ८९.०९ | १३.४९ | (०.६९) |
| जम्मा लगानी | ६०९.५५ | ९३४.२३ | १,०१९.१० | ५३.२७ | ९.०८ |

२.६ जोखिम भारित सम्पत्ति र कुल सम्पत्ति

२०८१ असार मसान्तमा लघुवित्त वित्तीय संस्थाहरूको कुल सम्पत्ति र जोखिम भारित सम्पत्ति दुवै बढेको छ । उक्त अवधिमा लघुवित्त वित्तीय संस्थाहरूको कुल सम्पत्ति रु. ५ खर्ब ३१ अर्ब ७५ करोड पुगेको छ । यो २०८० असार मसान्तको तुलनामा ८.६९ प्रतिशतले बढी हो । अघिल्लो आर्थिक वर्षको सोही अवधिमा कुल सम्पत्ति ३.६८ प्रतिशतले घटेको थियो । २०८१ असार मसान्तमा कुल जोखिम भारित सम्पत्ति (Risk Weighted Assets) कुल सम्पत्तिको ९६.३९ प्रतिशत रहेको छ जुन २०८० असार मसान्तमा ९५.४४ प्रतिशत रहेको थियो ।

तालिका २.१२: कुल सम्पत्ति र जोखिम भारित सम्पत्तिको विवरण

(रु. करोडमा)

| विवरण | २०७९ असार (१) | २०८० असार (२) | २०८१ असार (३) | प्रतिशत परिवर्तन | |
|--|---------------------|---------------------|---------------------|-------------------|-------------------|
| | | | | (२-१)/(१) *१०० | (३-२)/(२) *१०० |
| कुल सम्पत्ति | ५०,७९४.३२ | ४८,९२४.०५ | ५३,१७५.१५ | (३.६८) | ८.६९ |
| जोखिम भारित सम्पत्ति | ४७,७४२.५६ | ४६,६९५.२८ | ५१,२५४.२० | (२.१९) | ९.७६ |
| जोखिम भारित सम्पत्ति/कुल सम्पत्ति अनुपात (प्रतिशत) | ९३.९९ | ९५.४४ | ९६.३९ | | |

२.७ मुनाफा स्थिति

२०८१ असार मसान्तमा थोक कर्जा प्रदायक लघुवित्त वित्तीय संस्थाहरूको खुद मुनाफामा वृद्धि भएको छ । त्यस्ता लघुवित्त वित्तीय संस्थाहरूको आर्थिक वर्ष २०८०/८१ को चौथो त्रयमाससम्ममा ब्याज आमदानी रु. ५ अर्ब ८७ करोड र ब्याज खर्च रु. ३ अर्ब १२ करोड रहेको छ । समीक्षा अवधिमा उक्त संस्थाहरूले रु. १ अर्ब २५ करोड खुद मुनाफा गरेका छन् जुन अघिल्लो आर्थिक वर्षको तुलनामा १२.६६ प्रतिशतले बढी हो ।

तालिका २.१३: मुनाफा स्थिति (थोक कर्जा प्रदायक)

(रु. करोडमा)

| विवरण | २०७९ असार (१) | २०८० असार (२) | २०८१ असार (३) | प्रतिशत परिवर्तन | |
|------------------|---------------------|---------------------|---------------------|-------------------|-------------------|
| | | | | (२-१)/(१) *१०० | (३-२)/(२) *१०० |
| ब्याज आमदानी | ५५२.३४ | ५४०.२८ | ५८७.४७ | (२.१८) | ८.७३ |
| ब्याज खर्च | २९१.४८ | ३०३.८९ | ३११.८८ | ४.२६ | २.६३ |
| संचालन आमदानी | २७५.३४ | २४५.५७ | २८०.२७ | (१०.८१) | १४.१३ |
| खुद नाफा/नोक्सान | १६५.३० | १११.३९ | १२५.४९ | (३२.६२) | १२.६६ |

समग्रमा खुद्रा कर्जा प्रदायक लघुवित्त वित्तीय संस्थाहरुको खुद मुनाफामा बढोत्तरी भएको छ । उक्त लघुवित्त वित्तीय संस्थाहरुको २०८० असार मसान्तमा खुद मुनाफा रु. ३ अर्ब २ करोड रहेकोमा २०८१ असार मसान्तमा ७०.२८ प्रतिशतले वृद्धि भई खुद मुनाफा रु. ५ अर्ब १५ करोड पुगेको छ । त्यस्ता लघुवित्त वित्तीय संस्थाहरुको आर्थिक वर्ष २०८०/८१ मा ब्याज आमदानी रु. ५३ अर्ब १२ करोड र ब्याज खर्च रु. ३१ अर्ब २२ करोड रहेको छ (तालिका २.१४)। यस अवधिमा सञ्चालनमा रहेका ४९ वटा खुद्रा कर्जा प्रदायक लघुवित्त वित्तीय संस्थाहरु मध्ये ६ वटा लघुवित्त वित्तीय संस्थाहरु खुद नोक्सानीमा रहेको देखिन्छ ।

तालिका २.१४: मुनाफा स्थिति (खुद्रा कर्जा प्रदायक)

(रु. करोडमा)

| विवरण | २०७९ असार (१) | २०८० असार (२) | २०८१ असार (३) | प्रतिशत परिवर्तन | |
|------------------|---------------------|---------------------|---------------------|-------------------|-------------------|
| | | | | (२-१)/(१) *१०० | (३-२)/(२) *१०० |
| ब्याज आमदानी | ५,४४४.७९ | ५,६२७.८८ | ५,३११.५९ | ३.३६ | (५.६२) |
| ब्याज खर्च | २,७६०.७३ | ३,३९२.६७ | ३,१२२.२८ | २२.८९ | (७.९७) |
| संचालन आमदानी | ३,३७५.७५ | २,६८३.८४ | २,६७०.३७ | (२०.५०) | (०.५०) |
| खुद नाफा/नोक्सान | १,०५६.४८ | ३०२.३६ | ५१४.८७ | (७१.३८) | ७०.२८ |

२.८ तरलता स्थिति

समीक्षा अवधिमा सर्वसाधारणबाट निक्षेप संकलन गर्ने लघुवित्त वित्तीय संस्थाहरुको तरल सम्पत्तिमा वृद्धि भएको छ । सर्वसाधारणबाट निक्षेप संकलन गर्ने लघुवित्त वित्तीय संस्थाहरु निर्धन उत्थान लघुवित्त वित्तीय संस्था र छिमेक लघुवित्त वित्तीय संस्था मात्र रहेका छन् । २०८१ असार मसान्तमा उक्त लघुवित्त वित्तीय संस्थाहरुको तरल सम्पत्तिमा २०८० असारको तुलनामा २२.२९ प्रतिशतले वृद्धि भई रु. ७ अर्ब ६८ करोड पुगेको छ ।

२०८१ असार मसान्तमा तरल सम्पत्ति/कुल निक्षेप अनुपात १४.५७ प्रतिशत रहेको छ । २०८० असार र २०७९ असार मसान्तमा यस्तो अनुपात क्रमशः १२.७४ प्रतिशत र

८.९७ प्रतिशत रहेको थियो । सर्वसाधारणबाट निक्षेप संकलन गर्ने लघुवित्त वित्तीय संस्थाहरूको २०८१ असार महिनाको वैधानिक तरलता अनुपात र अनिवार्य मौज्जात अनुपात क्रमशः ४.३७ प्रतिशत र ३.७४ प्रतिशत रहेको छ । समग्रमा सर्वसाधारणबाट निक्षेप संकलन गर्ने लघुवित्त वित्तीय संस्थाहरूको अनिवार्य नगद मौज्जात र वैधानिक तरलता अनुपात तोकिएको न्यूनतम दरभन्दा बढी नै रहेको छ ।

तालिका २.१५: तरलता स्थिति (सर्वसाधारणबाट निक्षेप संकलन गर्ने संस्था)

(रु. करोडमा)

| विवरण | २०७९ असार (१) | २०८० असार (२) | २०८१ असार (३) | प्रतिशत परिवर्तन | |
|--|---------------------|---------------------|---------------------|-------------------|-------------------|
| | | | | (२-१)/(१) *१०० | (३-२)/(२) *१०० |
| नगद | ३.४९ | ४.११ | ५.३५ | १७.६५ | ३०.२७ |
| नेपाल राष्ट्र बैंक मौज्जात | १०१.१० | १३८.९९ | १३१.३२ | ३७.४७ | (५.५२) |
| बैंक तथा वित्तीय संस्था मौज्जात | १७८.३५ | ४०५.७८ | ५३४.४५ | १२७.५२ | ३१.७१ |
| सरकारी सुरक्षणपत्रमा लगानी | ७५.९६ | ७९.१६ | ९६.९० | ४.२२ | २२.४१ |
| कुल तरल सम्पत्ति | ३५८.९१ | ६२८.०४ | ७६८.०२ | ७४.९९ | २२.२९ |
| कुल निक्षेप (अघिल्लो त्रयमास) | ४,३३७.६८ | ४,९२८.६१ | ५,२६९.५२ | | |
| कुल सापटी (अघिल्लो त्रयमास) | १,१९८.४९ | १,००२.०९ | ७६७.६९ | | |
| तरल सम्पत्ति/ कुल निक्षेप (प्रतिशत) | ८.९७ | १२.७४ | १४.५७ | | |
| तरल सम्पत्ति/ कुल निक्षेप तथा सापटी (प्रतिशत) | ६.९७ | १०.५९ | १२.७२ | | |
| वैधानिक तरलता अनुपात | ४.२० | ४.५० | ४.३७ | | |
| अनिवार्य मौज्जात अनुपात | ३.१८ | ३.५४ | ३.७४ | | |

सर्वसाधारणबाट निक्षेप संकलन नगर्ने लघुवित्त वित्तीय संस्थाहरूको कुल तरल सम्पत्तिमा वृद्धि भएको छ । सर्वसाधारणबाट निक्षेप संकलन नगर्ने लघुवित्त वित्तीय संस्थाहरूको २०८१ असार मसान्तमा तरल सम्पत्ति २०८० असारको तुलनामा २८.२३ प्रतिशतले वृद्धि भई रु. २७ अर्ब ८८ करोड पुगेको छ । २०८० असार मसान्तमा १८.२४ प्रतिशत रहेको तरल सम्पत्ति/कुल बचत अनुपात २०८१ असार मसान्तमा भने २३.२४ प्रतिशत पुगेको छ । समीक्षा अवधिमा सर्वसाधारणबाट निक्षेप संकलन नगर्ने लघुवित्त वित्तीय संस्थाहरूको बैंक तथा वित्तीय संस्थामा रहेको मौज्जात बढेको छ । समग्रमा सर्वसाधारणबाट निक्षेप संकलन नगर्ने लघुवित्त वित्तीय संस्थाहरूको २०८१ असार महिनाको अनिवार्य मौज्जात अनुपात ०.५७ प्रतिशत रहेको छ ।

तालिका २.१६: तरलता स्थिति (सर्वसाधारणबाट निक्षेप संकलन नगर्ने संस्था)

(रु. करोडमा)

| विवरण | २०७९ असार (१) | २०८० असार (२) | २०८१ असार (३) | प्रतिशत परिवर्तन | |
|--|---------------------|---------------------|---------------------|-------------------|-------------------|
| | | | | (२-१)/(१) *१०० | (३-२)/(२) *१०० |
| नगद | ३३.६५ | ४५.३१ | ३७.०५ | ३४.६७ | (१८.२३) |
| नेपाल राष्ट्र बैंक मौज्जात | ७५.२१ | ९४.५५ | १०२.६३ | २५.७१ | ८.५४ |
| बैंक तथा वित्तीय संस्था मौज्जात | १,६४०.१५ | २,००७.५९ | २,६४८.३५ | २२.४० | ३१.९२ |
| सरकारी सुरक्षणपत्रमा लगानी | - | २६.७८ | - | - | (१००.००) |
| कुल तरल सम्पत्ति | १,७४९.०१ | २,१७४.२३ | २,७८८.०४ | २४.३१ | २८.२३ |
| कुल बचत (अघिल्लो त्रयमास) | १०,९२४.६४ | ११,९१८.२९ | ११,९९६.५६ | | |
| कुल सापटी (अघिल्लो) | २२,४६९.८८ | २०,९१३.७२ | २१,५२६.४ | | |
| तरल सम्पत्ति/ कुल बचत (प्रतिशत) | १७.८६ | १८.२४ | २३.२४ | | |
| तरल सम्पत्ति/ कुल बचत तथा सापटी (प्रतिशत) | ५.५६ | ६.६२ | ८.३२ | | |
| अनिवार्य मौज्जात अनुपात | ०.६० | ०.६३ | ०.५७ | | |

खण्ड (३)

निर्देशन पालनाको स्थिति

नेपाल राष्ट्र बैंकबाट जारी निर्देशनहरु अन्तर्गत पुँजीकोष, वित्तीय स्रोत संकलन, अनिवार्य मौज्जात, कर्जा वर्गीकरण तथा नोक्सानी व्यवस्था, प्रति ग्राहक कर्जा सीमा, ब्याजदर सम्बन्धी व्यवस्था, लगानी सम्बन्धी व्यवस्था आदिको निर्देशन पालना सम्बन्धमा विभिन्न वित्तीय संस्थाहरुको स्थिति यस खण्डमा विश्लेषण गरिएको छ ।

३.१ पुँजीकोष अनुपात

यस बैंकको निर्देशन बमोजिम लघुवित्त वित्तीय संस्थाहरुले कुल जोखिम भारित सम्पत्तिको ४ प्रतिशत प्राथमिक पुँजी र ८ प्रतिशत पुँजीकोष कायम गर्नुपर्ने व्यवस्था रहेकोमा २०८० असार मसान्तको अपरिष्कृत वित्तीय विवरणको आधारमा सुपर लघुवित्त वित्तीय संस्था लि. को पुँजीकोष ८ प्रतिशत भन्दा कम रहेको देखिन्छ । उक्त संस्थालाई शीघ्र सुधारात्मक कारवाही सम्बन्धी विनियमावली २०७४ को विनियम ३ बमोजिमको कारवाही गरिएको छ । साथै उक्त संस्थालाई मिति २०७९/०५/२२ मा नेपाल राष्ट्र बैंक ऐन, २०५८ को दफा ८६(ख) बमोजिम समस्याग्रस्त वित्तीय संस्थाको रूपमा घोषणा गरी संस्थाको व्यवस्थापन नियन्त्रणमा लिइएको छ । बाँकी ५१ वटा लघुवित्त वित्तीय संस्थाहरुले पुँजीकोष सम्बन्धी निर्देशनको पालना गरेको देखिन्छ ।

३.२ वित्तीय स्रोत संकलन

अघिल्लो त्रयमासमा कायम रहेको प्राथमिक पुँजीको बढीमा ३० गुणासम्म वित्तीय स्रोत संकलन गर्न पाउने विद्यमान व्यवस्था रहेकोमा २०८१ असार मसान्तमा सम्पूर्ण लघुवित्त वित्तीय संस्थाहरुले सो निर्देशनको पालना गरेको देखिन्छ ।

३.३ कर्जा वर्गीकरण तथा कर्जा नोक्सानी व्यवस्था

(क) सक्रिय कर्जा नोक्सानी व्यवस्था

यस बैंकको निर्देशन बमोजिम २०८१ असार मसान्तमा लघुवित्त वित्तीय संस्थाले असल कर्जाका लागि १.३ प्रतिशत र सुक्ष्म निगरानी र पुनरसंरचना/पुनर्तालिकीकरण कर्जाका लागि ५ प्रतिशत तथा बीमित कर्जाको हकमा उपरोक्त व्यवस्थाको २५ प्रतिशत नोक्सानी व्यवस्था कायम गरेको देखिन्छ । साथै, सक्रिय कर्जाका लागि कुल कर्जा रकमको १.७८ प्रतिशत बराबर कर्जा नोक्सानी व्यवस्था कायम गरेको देखिन्छ ।

(ख) निष्क्रिय कर्जा नोक्सानी व्यवस्था

यस बैंकको निर्देशन बमोजिम २०८१ असार मसान्तमा लघुवित्त वित्तीय संस्थाले निष्क्रिय कर्जालाई कमसल, शंकास्पद र खराब कर्जामा वर्गीकरण गरी क्रमश २५, ५० र १०० प्रतिशत तथा बीमित कर्जाको हकमा उपरोक्त व्यवस्थाको २५ प्रतिशत नोक्सानी व्यवस्था कायम गरेको देखिन्छ ।

२०८१ असार मसान्तसम्ममा लघुवित्त वित्तीय संस्थाहरुले रु २१ अर्ब ९८ करोड बराबर कर्जा नोक्सानी व्यवस्था कायम गरेका छन् । उक्त रकम कुल बाँकी कर्जाको ४.८२ प्रतिशत रहेको देखिन्छ । २०८१ असार मसान्तमा लघुवित्त वित्तीय संस्थाहरुको कुल

कर्जामा निष्क्रिय कर्जा अनुपात ५.७२ प्रतिशत रहेको देखिन्छ । साथै, निष्क्रिय कर्जा र सो कर्जाका लागि गरिएको कर्जा नोक्सानी व्यवस्था अनुपात ५४.९४ प्रतिशत देखिन्छ ।

३.४ धितो कर्जा र कुल कर्जा अनुपात

यस बैंकबाट इजाजतपत्रप्राप्त “घ” वर्गका लघुवित्त वित्तीय संस्थाहरूलाई जारी गरिएको एकीकृत निर्देशन, २०७९ अनुसार धितो लिई प्रवाह गरिने सबै किसिमको कर्जा कुल कर्जाको बढीमा एक तिहाई भन्दा बढी हुनहुने छैन भन्ने व्यवस्था रहेकोमा समिक्षा अवधिमा मानुषी लघुवित्त वित्तीय संस्था लि. बाहेक अन्य सबै लघुवित्त वित्तीय संस्थाहरूले सो निर्देशनको पालना गरेको देखिन्छ । साथै, २०८१ असार मसान्तमा धितो कर्जा कुल कर्जा (खुद्रा कर्जा प्रदायक) को १८.९९ प्रतिशत रहेको देखिन्छ ।

३.५ कृषि क्षेत्रमा कुल कर्जाको अनुपात

यस बैंकबाट इजाजतपत्रप्राप्त “घ” वर्गका लघुवित्त वित्तीय संस्थाहरूलाई जारी गरिएको एकीकृत निर्देशन, २०७९ अनुसार संस्थाले अनिवार्य रूपमा आफ्नो कुल कर्जाको एक तिहाई कर्जा कृषि क्षेत्रमा प्रवाह गर्नुपर्नेछ भन्ने व्यवस्था रहेकोमा समिक्षा अवधिमा ग्रामीण विकास लघुवित्त वित्तीय संस्था लि. बाहेक अन्य सबै लघुवित्त वित्तीय संस्थाहरूले सो निर्देशनको पालना गरेको देखिन्छ ।

३.६ अनिवार्य मौज्जात अनुपात

यस बैंकबाट इजाजतपत्रप्राप्त “घ” वर्गका लघुवित्त वित्तीय संस्थाहरूले कुल बचत दायित्वको ०.५० प्रतिशत (सर्वसाधारणबाट निक्षेप संकलन गर्नेको हकमा २ प्रतिशत) अनिवार्य मौज्जात अनुपात कायम गर्नुपर्ने व्यवस्था रहेकोमा यस त्रयमासमा लघुवित्त वित्तीय संस्थाहरूले सो निर्देशनको पालना गरेको देखिन्छ ।

३.७ तरल सम्पत्ति अनुपात

यस बैंकबाट इजाजतपत्रप्राप्त “घ” वर्गका लघुवित्त वित्तीय संस्थाहरूलाई जारी गरिएको एकीकृत निर्देशन, २०७९ अनुसार सर्वसाधारणबाट निक्षेप संकलन नगर्ने “घ” वर्गका लघुवित्त वित्तीय संस्थाहरूले आफ्नो कुल बचत दायित्वको २.५ प्रतिशत तरल सम्पत्ति अनुपात तथा सर्वसाधारणबाट निक्षेप संकलन गर्ने “घ” वर्गका लघुवित्त वित्तीय संस्थाहरूले आफ्नो कुल बचत तथा निक्षेप दायित्वको ४ प्रतिशत वैधानिक तरलता अनुपात कायम गर्नुपर्ने व्यवस्था रहेकोमा २०८१ असार मसान्तमा लघुवित्त वित्तीय संस्थाहरूले सो व्यवस्थाको पालना गरेको देखिन्छ ।

३.८ निक्षेप/बचतको व्याजदर सम्बन्धमा

यस बैंकबाट इजाजतपत्रप्राप्त “घ” वर्गका लघुवित्त वित्तीय संस्थाहरूलाई जारी गरिएको एकीकृत निर्देशन, २०७९ अनुसार लघुवित्त वित्तीय संस्थाले प्रवाह गरेको कर्जाको अधिकतम व्याजदरको कम्तीमा ५० प्रतिशत हुने गरी निक्षेप/बचतको न्यूनतम व्याजदर तय गर्नुपर्नेछ भन्ने व्यवस्था रहेकोमा सम्पूर्ण लघुवित्त वित्तीय संस्थाहरूले उक्त व्यवस्थाको पालना गरेको देखिन्छ ।

३.९ नेपाल राष्ट्र बैंकमा पठाउनुपर्ने विवरण सम्बन्धमा

यस बैंकबाट जारी भएको एकीकृत निर्देशन, २०७९ को निर्देशन नं. ९ बमोजिम वित्तीय विवरणहरू यस बैंकमा पठाउनु पर्ने व्यवस्थाको सम्बन्धमा २०८१ असार मसान्तसम्ममा सम्पूर्ण लघुवित्त वित्तीय संस्थाहरूले आवश्यक कागजात तथा वित्तीय विवरणहरू पठाइरहेको देखिन्छ ।

-०-